

VERSLAG

Nr. 4

De vaste Commissie voor Sociale Zaken, welke met het voorbereidend onderzoek naar dit wetsontwerp is belast, heeft de eer daarover als volgt verslag uit te brengen.

De leden behorende tot de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. zeiden dit wetsontwerp in het algemeen met instemming te begroeten. Zij herinnerden eraan, dat zij reeds bij de behandeling van wetsontwerp 12 422, waarbij het aanpassingsmechanisme van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag werd gewijzigd, hadden aangedrongen op aanpassing van de vakantiebijslag aan de ontwikkeling in het vrije bedrijfsleven. Desondanks rezen bij hen toch nog enkele vragen.

Deze leden zouden gaarne vernemen in welke collectieve arbeidsovereenkomsten, overeengekomen voor het contractjaar 1973, het percentage van de vakantiebijslag nog minder bedraagt dan 7. Ofschoon zij geneigd waren de in feite structurele verhoging van het minimumloon die optreedt ten gevolge van een dubbelstelling, te accepteren, zouden zij gaarne vernemen waarom de bewindsman, zoals hij in de memorie van toelichting vermeldt, geen aanleiding ziet thans een neerwaartse correctie op het niveau van het minimumloon toe te passen. Hoe denkt de bewindsman in dit verband over de aanbeveling van de S.E.R. in haar advies ter zake van dit onderwerp, te overwegen de vakantietoeslag uit de indexcijfers der regelingslonen te elimineren, waardoor in de toekomst dergelijke dubbelstellingen, ten gevolge waarvan minimumloontrekkers die onder een c.a.o. vallen een verhoging van de vakantietoeslag zowel via aanpassing van het minimumloon als via verhoging van de vakantietoeslag ontvangen, worden voorkomen? Is hij bereid daartoe strekkende maatregelen te nemen?

Bij de hier aan het woord zijnde leden bestond voorts nog enige lichte twijfel over de juistheid nu een zodanige regeling te treffen dat de verhoogde vakantiebijslag reeds in juni 1974 over de daaraan voorafgaande periode van 12 maanden zou dienen te worden uitgekeerd. Het is juist dat aan deze verhoging ten grondslag ligt het in de c.a.o.'s voor het contractjaar 1973 bereikte niveau van de vakantiebijslagpercentages.

Ook het feit dat reeds in juli 1973 over de voorgestelde verhoging het advies van de S.E.R. is gevraagd en dat dit advies al dateert van 21 december 1973 woog bij hen zwaar.

Anderzijds attendeerden zij op de spanningen en moeilijkheden die in zwakke bedrijfstakken de afgelopen maanden zijn ontstaan door het kosteneffect van de minimumjeugdloonregeling en de structurele verhoging van het minimumloon en het minimumjeugdloon per 1 april jl. Deze leden vroegen zich daarom af, of het, gelet op de bijzondere moeilijkheden die zich voor zover hun bekend juist in die bedrijfstakken voordoen waar het kostenstijgend effect van elke verhoging van het minimumloon en de minimumvakantiebijdrage het grootst is, wel alleszins verantwoord is de thans voorgestelde verhoging ook te doen gelden voor de vakantietoeslag over het jaar 1973-1974.

Weliswaar zijn er in de wet dispensatiemogelijkheden opgenomen, maar, zo vroegen deze leden ten slotte, heeft de Minister zich intussen reeds beraden over een oplossing van de moeilijkheden die ook naar zijn mening een goede toepassing

van deze bepalingen in de praktijk toch wel in de weg blijken te staan?

De tot de P.v.d.A.-fractie behorende leden zeiden waardering te hebben voor dit wetsontwerp. Het feit dat de verhoging van de minimumvakantietoeslag dit jaar nog kan plaatsvinden, achtten deze leden erg belangrijk. Dit speelt immers mede een rol bij de beoordeling van het totaalbedrag waarop minimumloontrekkers recht hebben. Deze verhoging van de vakantiebijslag vormt namelijk een aanvulling op de onlangs verwezenlijkte extraverhoging van het minimumloon opdat, door deze gecombineerde maatregelen, het minimumloon niet achterblijft bij de laagste regelingslonen.

Wel rijst, aldus deze leden, in verband met deze verhoging de vraag wanneer voorstellen te verwachten zijn ter verhoging van de minimumvakantiebijslag voor W.A.O.- en A.O.W.-trekkers. Graag zagen de leden van de P.v.d.A.-fractie voorstellen hiertoe nog op een zodanig tijdstip verschijnen, dat uitkering van het hogere percentage van 7 pct. nog dit jaar mogelijk zou zijn. Tevens vroegen deze leden zich af of het niet nodig is, dat in de algemene dagloonregelen met betrekking tot de werkloosheidswetgeving eveneens wijzigingen worden aangebracht, zodat ook daarin het minimumpercentage voor de vakantiebijslag 7 pct. wordt.

Ten slotte zouden deze leden, nu de onderhavige wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag aan de orde is, graag weten of de adviesaanvraag over de verlaging van de leeftijd waarop men recht krijgt op het volwassen minimumloon, reeds aan de Stichting van de Arbeid is verzonden.

De tot de V.V.D.-fractie behorende leden van de commissie meenden uit de memorie van toelichting te moeten begrijpen dat, waar de verhoging van de minimumvakantiebijslag in c.a.o.'s in het indexcijfer der regelingslonen is opgenomen en als zodanig heeft doorgewerkt op het niveau van het minimumloon, het bij dit wetsontwerp in feite gaat om een structurele verhoging van het minimumloon op jaarbasis met een procent.

Alvorens hieromtrent hun oordeel te bepalen zouden deze leden gaarne van de Regering gegevens ontvangen met betrekking tot de effecten van een dergelijke structurele verhoging – zo kort na de vorige (2,5 pct. per 1 april jl.) – op het overheidsbudget (bijstandsuitkeringen) en de sociale verzekeringen (hoe gaat de verhouding met de A.O.W. liggen?).

Aannemende dat de voorgestelde verhoging ook voor het minimumjeugdloon een structurele verhoging betekent, verzochten zij de Regering tevens haar mening te geven over het verwachte effect op die bedrijfstakken, waar de invoering van het minimumjeugdloon in de afgelopen maanden reeds tot moeilijkheden aanleiding heeft gegeven. Hoe is de ontwikkeling van de werkgelegenheid voor jeugdigen? Kan een langzaam opgebouwd wordend delicaat evenwicht niet door een zo snel volgende structurele verhoging in gevaar worden gebracht? Zou in zo'n geval een verhoging in 1975 (derhalve weglating van artikel II) geen soelaas kunnen bieden?

De leden van de DS'70-fractie merkten op dat de Minister er zelf in de memorie van toelichting op wijst, dat de verhoging van de vakantiebijslag in de c.a.o.-lonen van 6 naar 7 pct. reeds verwerkt is in de indexering die het minimumloon zelf omhoog heeft gebracht. De minimumloontrekkers hebben in wezen dus al geprofiteerd van de verhoging van het vakantiebijslagniveau bij de regelingslonen. Alleen blijkt dat voor hen niet uit een verhoging van het vakantiebijslagpercentage. Op grond van het voorgestelde ontwerp zullen de minimumloontrekkers „dus een dubbelstelling, die een structurele verhoging impliceert” krijgen.

De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af of dit een goede opbouw genoemd mag worden. Eerst wordt het minimumloon verhoogd, op dat moment wordt over de ver-

hoogde vakantiebijslag van de regelingslonen niet gesproken, terwijl toch bekend is dat die verhoging in het indexcijfer is inbegrepen. En dan later wordt gesteld dat ook de minimumloontrekkers een vakantiebijslag van 7 pct. dienen te krijgen.

Deze leden vroegen zich overigens af of dit zelfde probleem zich ook voordoet bij de indexering van de A.O.W., de A.W.W. en de W.A.O. Ook daar wordt een apart percentage vakantiebijslag genoemd. Ook daar stond 6 pct. in 1974. Hoe is het nu en hoe wordt dat, vroegen deze leden.

De leden van de G.P.V.-fractie wilden enkele vragen stellen naar aanleiding van enkele opmerkingen in de memorie van toelichting. In de memorie van toelichting (linkerkolom) wordt gesteld dat in vrijwel alle c.a.o.'s, overeengekomen voor het contractjaar 1973, het percentage van de vakantiebijslag reeds ten minste 7 pct. bedraagt. Zij wilden graag vernemen voor welke categorieën van beroepsbeoefenaars deze verhoging van 6 naar 7 pct. voor het jaar 1973 nog niet van toepassing is en hoe groot deze groep ongeveer is.

Ook wilden zij weten of deze verhoging gelijkelijk van toepassing is voor de A.O.W./A.W.W.-uitkeringen.

Ook met betrekking tot de ingangsdatum hadden deze leden nog een vraag. Is de Minister niet van mening dat hier sprake is van een zekere bevoordeling van de c.a.o.-ers boven de zelfstandigen? Immers de laatsten moeten hun vakantiegeld in de loop van het jaar opbouwen, evenzo een eventuele verhoging daarvan.

In het vertrouwen dat de Regering op de gemaakte vragen en opmerkingen tijdig zal antwoorden, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsontwerp hiermee voldoende voorbereid.

Vastgesteld, 16 mei 1974.

WEIJTERS
WIELDRAAIJER
VELLENGA
ROOLVINK
BARENDREGT
NYPELS
VAN DER LEK
HERMSEN
VERBRUGH
VAN DER GUN
MEIS
S. KEUNING
VAN AARDENNE
VAN DAM
KEJA
KRUISINGA
POPPE
VAN GORKUM
VAN DER DOEF